

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת מסעי תשפ"ב

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:07	20:13	* 19:23	י-ם
21:04	20:11	19:21	ת"א
21:07	20:14	19:24	חיפה
21:04	20:11	19:21	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 19:03

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת מסעי תשפ"ב

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריד" - חומש במדבר

1 כל ה'מסעות' מכוונים מלמעלה

פניני אור החיים הקדוש:

5 המקום גורם!

פרשה למעשה:

9 הקשיים - מנוף להתעלות

12 אוהב שלום ורודף שלום

ליזכרו של רבינו האר"י:

16 הילולת האר"י

22 דרגות עליונות - בזכות השמחה!

כל ה'מסעות' מכוונים מלמעלה

ומלא עליו טרוניות.

אדם גר בבית מסוים, בו מתגורר שכן שעושה לו צרות, עד שהוא נאלץ לחפש מקום מגורים אחר. הפעם הוא כועס על השכן, שבעטיו עליו לנדוד לדירה אחרת.

על האדם לדעת שזה לא בגלל ה'בוס' או בגלל השכן, אלא הכל מכוון מאיתו יתברך. כל מסע שאדם נוסע, כל טלטול שעליו לעבור, הוא בשל רצונו יתברך.

כך גם היה בכל מסעותיהם ונדודיהם של בני ישראל במדבר, "על פי ה' יִחַנו וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (במדבר ט, כג), כך גזרה חכמתו יתברך. הנסיעות והטלטולים הללו, יש להם מטרה ברורה. הצער שהאדם מצטער בעת שעליו לנדוד, מכוון לכפרת

וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמָסִס וַיִּחַנו בְּסֶכֶת (במדבר לג, ה).

בפרשתנו מוזכרים כל מסעותיהם וחניותיהם של בני ישראל במדבר, וביאר ה"בעל שם טוב" הקדוש כי הסיבה שבשלה ראתה התורה לציין

את סדר המסעות היתה, ללמדנו על מסעות החיים שכולנו עוברים:

לכל אדם יש מסע חיים משלו, הרצוף בעליות ומורדות.

לעתים הוא נוסע ולעתים חונה, לעתים תנאי הדרך

משופרים - ולעתים, קשים ומרים.

הנה, יהודי מוצא עבודה. הוא עובד שם מספר חודשים, ופתאום מפטרים אותו ועליו לחפש עבודה אחרת. הוא בוודאי כועס על ה'בוס' שפיטרו,

"לכל אדם יש

מסע חיים משלו,

הרצוף בעליות

ומורדות..."

ו: "רֵאשֵׁי עֲלֶיךָ פְּרָמִל וְדִלַּת רֵאשֵׁי
כְּאֶרְגָּמֹן:"

"רֵאשֵׁי" הוא מלשון עני ורש.

הרשים שבכלל ישראל, אלו החלשים העוסקים במצוות בסוף הגלות מתוך מאמץ וקושי, ייחשב להם הדבר כמעשהו של אליהו הנביא בהר הכרמל, שמסר נפשו למען שמו יתברך, כאשר עמד מול ארבע מאות נביאי הבעל והוכיח להם כי ה' הוא האלוקים.

כך גם "וְדִלַּת רֵאשֵׁי", המצוות הקטנות שיעשה האדם בסוף הגלות, ייחשבו לו "כְּאֶרְגָּמֹן", כמו מסירות נפשו של דניאל איש חמודות הלבוש בגדי ארגמן, שהושלך לגוב האריות וניצל עקב מסירות נפשו לקיום המצוות (שיר השירים רבה ז, יא).

עוונות, הן על מה שחטא בגלגול זה, ולעיתים על עוונות שחטא בגלגולים קודמים.

הכל בא במדויק לצורך האדם, ואין כאן כל 'מקרה'. כל צער שאדם מצטער כאן בעולם, אינו אלא לטובתו ולתועלתו.

האר"י הקדוש אומר כי בסוף הגלות, סמוך לגאולה, יהיה לבני אדם צער בקיום המצוות. אדם שירצה לקיים מצוה כתיקונה, יצטרך להתאמץ התאמצות יתירה. אבל אם יעמוד בניסיון הקשה ויקיים את התורה ומצוותיה, הקב"ה יחשיב את מעשיו כמעשהו של אליהו בהר הכרמל, אשר הראה לעם ישראל כולו כי ה' הוא האלוקים.

דבר זה נרמז בפסוק משיר השירים ו:)

להצלחת ולרפואת
רחל רוחאם בת נרקים

שכחו כולם מכל הטובות שפעלה למענם.

רק אחד מפקידי המלך הגבוהים, זכר את חסדה של המלכה כל השנים, וכאשר שמע שהושלכה לבית הסוהר יחד עם כל האסירים האחרים, לא נח ולא שקט, ודאג שיעבירו אותה לחדר מכובד, בתנאים נוחים.

הוא שלח לה מיטה נוחה וכלי מיטה טובים, ודאג שתקבל מאכלים ערבים לחדך.

המלכה התעניינה לדעת מי דואג לה כל כך וסיפרו לה כי פקיד פלוני משלם שוחד רב לסוהרים, כדי שידאגו לכך שתנאי המאסר של המלכה יהיו נוחים.

כמובן שהמלכה שמחה מאוד שיש עוד מי שזוכר לה את חסדה הרב.

לימים התגלה למלך כי כל העדויות נגד המלכה היו שקר וכזב, וכי מדובר היה בעלילת שווא שהעלילו אנשים בני בליעל, ובית המשפט הורה לשחרר את המלכה ולהשיבה לכס המלוכה.

שמעתי פעם ממורנו ורבנו גאון עוזנו, רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, שהסביר מדוע באמת בסוף הגלות, כאשר יהודי יקיים אפילו מצוות קלות, ייחשב לו הדבר כמו מעשיהם של אליהו ודניאל. והמשיל על כך משל:

מלך אחד היתה לו אשה משכלת, יפה כלבנה וברה כחמה, פקחית ונבונה.

כל עצה שלה היתה קולעת אל המטרה, ומאוד אהבה המלך, עד שלא היה עושה כל מעשה בלי לשמוע את עצתה.

והנה קינאו בה אנשי בליעל, והעלילו עליה עלילות כזב, כאילו היא קשרה קשר להדיח את המלך ולרשת את מקומו.

המלכה הועמדה למשפט ועדי שקר הגיעו כדי להעיד עליה שקר, עד שנגזרו עליה שנות מאסר מרובות.

אותה מלכה, בהיותה על כס המלוכה, זכתה שכל השרים והרוזנים היו מעטירים עליה מתנות יקרות, כדי שתמליץ עליהם בפני המלך, ועתה, כאשר הושלכה לבית האסורים,

עולם, יחזיר עטרה ליושנה ויבנה את בית מקדשנו ותפארתנו, ייזכר אותו אדם שדאג לכבוד השכינה, לטובה ולברכה.

צריך כל אחד לדעת, כי כאשר הוא עושה רצונו יתברך, גם אם זה נראה קשה ומעיק ולעיתים גורם צער וסבל, סוף הכבוד לבוא והכל נעשה לתועלת האדם - בעולם הזה ובעולם בא!

בשובה למעמדה הראשון, זכרה המלכה את החסד הרב שגמל איתה אותו פקיד, והיא ביקשה מהמלך כי ישיב לו כגמולו הטוב וירומם אותו על כל שרי הממלכה.

כך הוא הנמשל על ימינו אנו, בימי עוניה של שכינת עוזנו, כאשר 'שכינתא בגלותא', כל יהודי שעושה מצוות ומעשים טובים, השכינה הקדושה זוכרת אותו לטובה, וכאשר מלכו של

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

המקום גורם!

ודרכו שם עדת ה' להוציא בולעו מפיו.
והוא הטעם שהיו ישראל חונים במקום
אחד שנה, ובמקום אחר י"ב שעות,
שהוא כפי מה שצריך לבידוד הניצוצות
שישנם במקום ההוא, ובידוד זה אין
כוח בעולם שיכול עשותו זולת קדושה
השלימה".

כשהקב"ה ברא את העולם, התפזרו
ניצוצי הקדושה בכל מיני מקומות
בעולם.

תפקידנו לברר את הניצוצות האלו,
ולחסיד מהם את הקליפות הטמאות.

דא עקא, ישנם מקומות שאליהם
לא הגיעו ניצוצות כאלו בכלל, ויש
מקומות שאומנם הגיעו, אך הטומאה
בהם כה גדולה עד שקשה מאוד
לבררה.

אחד מהם הוא המדבר.

הקב"ה נתן לסיטרא אחרא שלטון
במדבר. ה"ס"מ קנה שם את מקומו,
וכלשון הזוהר: "ואפיק לן קב"ה

אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְיָתָם בְּיַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן (במדבר לג, א).

כותב ה"אור החיים" הקדוש:

"עוד נראה בהעיר למה בחר הכתוב
למנות המסעות ולא החניות ומה גם
לדבריהם ז"ל (מד"ד כאן) שאמרו משל
למלך וכו' כאן ישנו כאן וכו' עד כאן,
שזה יותר בזיכרון החניות לא במסעות,
גם לפי מדרש אחר (תנחומא) שאמרו
שהזכיר המסעות לקבוע להם שכר
לעתיד לבא דכתיב (ישעי' לה, א) יִשְׁשׂוּם
מִדְבָּר וְגו' לפי זה היה ראוי למנות
החניות.

"אכן יתבאר על פי דברי אנשי אמת
(זוה"כ קנז). שאמרו שהליכת ישראל
במדבר היתה לברר ניצוצי הקדושה
שאנם איש הבליעל החונה במדבר
השמים ששם קנה מקומו מקום נחש
שרף ועקרב"ן [נחש" הוא ראש הקליפה, ס"מ
הרשע הנקרא נחש, ו"שרף ועקרב" גם הם כינויים
לסיטרא אחרא כמש"כ בוהר תצוה קפד ע"א],

ויזעקו לה'.

רק כך יתבררו הניצוצות, וכמו שכתב ה"אור החיים" הקדוש בספר שמות (יט, ה): "כי ענפי הקדושה נתפזרו בעולם, ואין מציאות להם להתברר זולת באמצעות ישראל, וביותר באמצעות עסק התורה"

על פי דברי הזוהר הקדוש, תתיישב תמיהה גדולה: איך יתכן שעם ישראל, שראה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי במראות הנבואה, ועד כדי שהחוו באצבע ואמרו: "זה אֵל-לי וְאַנְּהוּ" (שמות טו, ב), עם שקיבל תורה במעמד רווי ההוד: מעמד הר סיני, איך זה שפתאום הם "מתהפכים" לגמרי, מלאים טענות כרימון, ומגיעים עד לכדי עשיית העגל?

התשובה לכך היא: המקום גורם!

הימצאותם של בני ישראל במדבר, מקום הניית ה"סיטרא אחרא", מקום הקליפה הנוראה - היא שגרמה להם לרדת מגדולתם! במקום כזה, גם

למיהך במדברא תקיפא, דאיהו אתר ושולטנו דס"מ חיבא, דאיהו דיליה ממש" [הוציא הקב"ה את ישראל ללכת במדבר החזק, שהוא מקום והשליטה של ס"מ הרשע, שהוא שלו ממש].

בהעדר אנשים שיכולים לגור וְלְחַיֹּת בו - אין מי שיברר בו את הניצוצות.

על המדבר אומרת התורה שהוא "לא מְקוּם יָרַע וְתַאֲנָה וְגִפְן וְרִמּוֹן וּמִים אֵין לְשֵׁתוֹת" (במדבר כ, ה). נמצא, אפוא, שבני אדם ההולכים במדבריות הם בחזקת שוטים, ולא זו בלבד שאין בכוחם לתקן ולברר את הניצוצות, אלא אדרבה, הם מוסיפים ומפילים בו ניצוצות נוספים.

משום כך, הולך הקב"ה את בני ישראל במדבר, כדי שגם במקום הנורא הזה הם יבררו את הניצוצות, וזהו בהחלט דבר קשה: להוציא בולעו מפיו.

האפשרות לעשות זאת היא רק על ידי "הקדושה השלימה" - על ידי שבני ישראל ילמדו תורה במדבר, יתפללו

"פִּי רַבִּים חִלְלִים הִפִּילָה וְעֲצָמִים
כָּל הַרְגָּיָה" (משלי ז, כו). הטכנולוגיה
המְמַפְרֶת, הנמצאת בהישג יד של כל
אחד, הרסה משפחות, ודרדרה אנשים
עד לבאר שחת ממש!

אנו עדים להתמכרות מוחלטת
שנדמה כי יצאה מכלל שליטה!
העולם מלא ב"סיטרא אחרא". מְדַבֵּר!
לפני בֵּא הגאולה הקב"ה מעביר אותנו
בתוך "מדבר שממה".

בדורנו לא צריך "לחפש מחבלים".
ה"מחבל הגדול" נמצא בכיסו של כל
אחד!

אשריו של מי שמצליח לברור את
הניצוצות, להתחבר אל הקדושה, ועל
ידי כך להתנתק מן הטומאה שברחוב.
רק חיבור אל "הקדושה השלימה"
יכול לעצור את כוחות הסיטרא אחרא

לאנשים קדושים קשה לשמור על
מעלתם. ודווקא במקום כזה הקב"ה
בחר להוליך את בני ישראל ולתת
להם בו את התורה.

גם כיום חיים אנו ב"מדבר" - בתוך
עולם מלא טומאה, שקשה מאוד
להחזיק מולה מעמד.

בני אדם הפכו להיות עבדים נרצעים
לתאוותיהם, נצמדים אליהן, ממש
בבחינת "וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעֹזֹר"
(במדבר כה, ג). לא זזים ארבע אמות בלי
לדפדף במכשיר שנמצא דרך קבע
בידיהם...

במקרה ה"טוב" הם מְכַלִּים שעות על
גבי שעות בגלישה ובצפייה בדברי
הבל וריק, אך לדאבון לב המציאות
גרועה עשרת מונים: "גלישה רוחנית"
כואבת.

את הכוח לשוברו, ולהסיר את קליפותיו הנאחזות בניצוצי הקדושה.

והנה, בני ישראל אומנם הצליחו - במסעותיהם במדבר ובלמוד התורה שלמדו בו - לשוב ולהחליש את כוחו של יצר הרע, אולם הם לא הצליחו לבטלו לגמרי, וחטאו כמה פעמים.

אם ישראל היו מצליחים לעמוד איתנים ולא לחטוא - היתה הסיטרא אחרא בטלה לגמרי, ולא היינו מגיעים היום, בדורנו, לשפל שאליו הגענו.

כוחו ותקיפותו של הסיטרא אחרא שבמדבר הביא לכך שכל אנשי דור המדבר היו צריכים למות, וכמאמר הכתוב (שם יד, לה): "בַּמִּדְבָּר הָיָה יִתְמוּ וְשָׁם יָמָתוּ". רק יהושע וכלב, שלא חטאו, ולא נפלו לרשותו, יכלו לשרוד את המדבר הנורא הזה.

ולהימצא במעלות קדושים וטהורים, אשר כזוהר הרקיע מאירים ומזהירים.

גם בפרשת בהעלותך, על הכתוב (במדבר י, לה) "וַיְהִי בְּנִסְעַ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מִיָּשָׁה קוֹמָה ה' וַיִּפְצוּ אֵיבֵיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאָיִךָ מִפְּנֵיךָ", חוזר ה"אור החיים" הקדוש על רעיון זה וכותב, שההליכה במדבר הייתה לתכלית הנ"ל, שכשהיו נוסעים היו נדבקים בהם ניצוצי הקדושה השבויות ברשות שוכן מדבר ציה, ועל ידי כך "ויפוצו אויביך" - הן הקליפות הנאחזות בניצוצי הקדושה, שנשברו והתפוצצו.

הקב"ה אומנם נתן שלטון לסיטרא אחרא במדבר, ומכל מקום הוא אינו בעל הבית באופן מוחלט, אין באפשרותו לעשות שם ככל העולה על רוחו!

כשם שהקב"ה נתן לו שם איזושהו שלטון, כמו כן הוא נתן לבני ישראל

הקשיים - מנוף להתעלות

של חול, הבחין שהסוס, בשארית כוחותיו, הצליח להתרומם על החול, וככל שהוסיף לשפוך עוד ועוד - הסוס הצליח לטפס על ערימות החול, עד שלבסוף הבור התמלא והסוס נחלץ מתוכו...

התברר שערימות החול, לא זו בלבד שלא "קברו" את הסוס אלא אדרבה, שימשו לו כמקפצה להשתחרר מהבור ולהישאר בחיים.

הקב"ה הציב אותנו בתוך עולם המלא בקשיים, בניסיונות, בסיטרא אחרא. לדאבוננו הרב ישנם אנשים ש"נקברים" תחת הקשיים הללו, ו"מתים" מבחינה רוחנית.

אבל זו לא מציאות מחייבת! אדרבה! "וְכַאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ!"
(שמות א, יב)

עלינו לשנס מותניים, לאגור עוז ותעצומות, ולהתגבר על כל אותם ניסיונות שיצר הרע מציב על פתחינו!

אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצַבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן (במדבר לג, א).

לאדם אחד היה סוס מובחר, שעשה את מלאכתו נאמנה והיה עוזר לו עד למאוד.

לימים, כשהסוס הזקין ולא יכול היה לשרת את בעליו, החליט הלה שעליו להיפטר ממנו...

דא עקא, הוא לא רצה להמיתו בידיים, אחרי ששנים ארוכות נהנה ממנו, והחליט לשחררו בכניסה ליער, כדי ש"יִלְךְ מַעֲצָמוֹ כְּאוֹת נֶפֶשׁוֹ".

אלא, שכעבור כמה פסיעות הבחין האיש שהסוס נפל לתוך חפירה עמוקה, מבלי יכולת להיחלץ מתוכה. בעליו דווקא שמח מהעניין: הוא החליט לכסות את הסוס בחול, כדי שנבלתו לא תסריח את כל הסביבה, ושם תהא קבורתו!

אלא, שלאחר ששפך כמה דליים

בעל הבית מגדרו והתיר לו לשהות בדירתו עוד כמה ימים ספורים.

בערב שבת דפק הגוי על דלתו של היהודי ובישרו שקיבל הארכה מבעל הבית, ובשבת זו עדיין ישהה בביתו, ובזאת הוא מודיע לו שאם יזדקק לו כ"גוי של שבת" לדברים שאסור ליהודי לעשותם ולגוי מותר - עדיין הוא עומד לשרותו, בכל שעה משעות היממה.

והנה, יהודי זה הינו דייקן גדול ומקפיד על עתיו ורגעיו, ועל כן נוהג הוא מעודו להתפלל בערב שבת קודש במנין המוקדם שבזמן "פלא המנחה" [שעה ורבע לפני צאת הכוכבים (לדעת השו"ע) או לפני השקיעה (לדעת הגר"א)], כי שקיעת החמה שם חלה בסביבות השעה תשע, והמתפללים מעריב אחר צאת הכוכבים מקדשים על היין בשעת לילה מאוחרת, וזה קשה מאוד, לו ולבני ביתו.

אחרי התפילה במנין המוקדם, היה היהודי בא לביתו, מקדש על היין, אוכל עם בני ביתו את הסעודה, ומיד

ככל שנצליח במשימה, הנסיונות הללו לא יהיו אמצעי "קבורה" אלא אדרבה, הם ישמשו כ"מנוף" להתעלות רוחנית, ובאמצעותם נוכל להעפיל לגבהים רוחניים רמים יותר.

ראיתי בגליון "באר הפרשה" של המגיד מישרים רבי אלימלך בידרמן שליט"א, שהביא מעשה מופלא של השגחה פרטית שאירע לא מזמן:

המעשה התרחש בעיר לונדון שבאנגליה, בשכונת "גולדס גרין".

יהודי אחד התגורר בשכונת עם גוי באותו בנין, והיו ביניהם יחסי שכונת טובים וקשרי ידידות אמיצים.

הגוי היה מכבד את שכנו היהודי וכל פעם שנצרכו ל"גוי של שבת" שיעשה עבורם מלאכה כלשהי בשבת, היה רץ לעשותה.

גוי זה נצטווה על ידי בעל הדירה לפנות את הדירה עד יום חמישי באותו שבוע. ניסה הגוי לחפש לעצמו דירה חלופית ולא מצא. כיון שכך, יצא

למטבח וגילו כי פלטת השבת עולה באש, וגם הארונות הסמוכים לה כבר החלו לבעור!

היהודי עמד נבוך, לא ידע מה לעשות. לכבות בעצמו ידע שאסור, כי אין זה מצב של סכנה.

כחץ מקשת רץ לבית השכן הנוכרי - שמשום מה בא להודיעו בערב שבת שאם יצטרך לו יקרא ויעזרהו - היכה בכל כוחו על דלת דירתו, עד שקם הגוי ממיטתו, נכנס לבית היהודי ותוך דקות אחדות כיבה את האש הגדולה. ומכאן ילמד כל אדם להאמין בכל עת כי הכל בחשבון משמים, לטובה ולברכה.

הנה, יהודי זה לא הבין מה פשר ה'עיכובים' שבאו עליו, ובסופו של דבר ראה בעליל שהכל היה בכדי להציל את נפשו ונפשות בני ביתו.

זוהי ההסתכלות הנכונה שאדם צריך להסתכל על כל ניסיון או משבר הפוקד אותו. לא להישבר ממנו!

בסיומה היה הולך לישון מוקדם בשל עייפותו הרבה [ביום שישי עובדים שם רגיל, ואדרבה, העבודה רבה יותר, כי בסוף השבוע הגויים עורכים את קניותיהם], וקם מוקדם לתפילת שחרית בנין החמה.

באותו שבוע, מחמת עיכובים שונים, יצא לו לאחר את זמן תפילתו בערב שבת, ולהתפלל במנין השני שאחר צאת הכוכבים, והיה אותו יהודי עומד ותומה על עצמו: 'מה אירע עימי, הרי מטבעי הנני מסודר מאוד? אך מה בידי לעשות כעת, וכי אפשר להזיז את השעון או לחילופין את השמש ושקיעתה?!...'

משהגיע הבית אחר כל בזוזי הזמן, מיהרו בני הבית והחלו באמירת 'שלום עליכם' ושאר זמירות ופזמונים, קידוש, דגים ובשר וכל מטעמים...

וכאן אירע הנס והפלא: באמצע הסעודה, ריח שריפה החל מתפשט בחלל הבית. היהודי ושאר בני הבית נבהלו ונחרדו עד עמקי נשמתם ומיהרו לתור אחר מקור הריח. נכנסו

אוהב שלום ורודף שלום

"כשהיה רואה שני בני אדם מתקוטטים, היה הולך לכל אחד מהם שלא מדעת חברו, ואומר לו: 'ראה חברך איך הוא מתחרט ומכה את עצמו על שחטא לך, והוא אמר לי שאבוא אליך שתמחל לו', ומתוך כך כשהיו פוגעים זה בזה היו מנשקים זה את זה".

כאשר שמע אהרון על קטטה בין יהודים, היה משנה מפני דרכי שלום והולך לשני היריבים ומספר לכל אחד על החרטה הרבה של יריבו, וכך השכין שלום בין הניצים.

וכאשר שמע על בעל ואשה ששררה ביניהם מריבה עד שרצה הבעל לגרש את אשתו, היה הולך אל הבעל ואומר

וַיַּעַל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן אֶל הַר הָהָר... וַיִּמַּת שָׁם בַּשָּׁנָה הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ (במדבר לג, לח).

התורה לא פירטה לנו במפורש את תאריך פטירתו של אף אחד מאבות האומה, רק תאריך פטירתו של אהרון הכהן, ראש חודש אב, כפי שנכתב במפורש.

מה המיוחד בו?

על אהרון הכהן נאמר (אבות א, יב) שהיה "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

רבנו עובדיה מברטנורא מביא מאבות דרבי נתן (פרק יב) תיאור, כיצד השכין אהרון שלום בין איש לרעהו:

לו: "בשביל שאני שומע שנתגרית [התקוטטת] עם אשתך, אם אתה מגרש אותה, ספק תמצא כמותה, ספק לא תמצא כמותה..." וכך החזיר את הנשים לבעליהן, ולאחר מכן כאשר נולד לזוגות אלו בן, היו קוראים את שמו אהרון.

ומספרים חז"ל, שכאשר נפטר אהרון הכהן, הלכו אחרי מיטתו שמונים אלף ילדים שנקראו בשם אהרון, שנולדו מההחזרה שהחזיר אהרון הכהן אשה אל בעלה.

פעמים רבות נוצרות בין איש לרעהו מחיצות הנובעות מדמיונו של האדם. האדם מדמה בנפשו כי פלוני גרם לו כך, או התכוון לעשות לו כך וכך, ולכן הוא מתרחק ממנו ומעמיד מחיצות שנאה ביניהם.

ואליבא דאמת ייתכן כי לא היתה בליבו של חברו כוונה רעה, ואדרבה רצה להועיל, אך מחיצות אלו מפרידות בין בני האדם.

אהרון הכהן היה דואג להסיר מחיצות אלו בכל יום ויום.

מיום שחרב בית המקדש, מפסיקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים (ברכות לב ע"ב), והעבודה המוטלת עלינו היא להסיר את המחיצות המפרידות והמבדילות בינינו, להרבות באהבה, אחווה, שלום ורעות, וכך, במידה כנגד מידה, נזכה להסיר את המחיצה הנוראה המפסיקה בינינו לבין בוראנו, ונזכה לראות בגאולה השלימה.

בהשכנת השלום והאחווה הועיל אהרון לכלל ישראל כולו, כי כאשר שורר שלום שוררת ברכה, כפי שאומרת המשנה (עוקצין ג, יב): "אמר רבי שמעון בן חלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום."

אהרון הכהן היה הכלי של עם ישראל להחזקת השלום, הוא הצליח להסיר את המחיצות שהיו בין איש לאשתו, בין שכן לשכנו ובין אדם לחברו.

את נשמתו.

משה רבינו ראה פלא זה - מיתתה ללא חולאים וללא ייסורים - והתאוות שגם הוא יזכה למות בנשיקה, ואכן זכה אף הוא לכך.

כאשר ראו ישראל את משה ואלעזר לבוש הבגדים יורדים מההר, לא האמינו שמלאך המוות שלט באהרון, שעמד כנגד המלאך ועצר את המגפה. הם חשדו במשה רבנו שהרג את אהרון ונתן את הכהונה לבנו... ביקש משה רחמים.

מה עשה הקב"ה? פתח את המערה ומלאכי השרת הראו לישראל את מיטתו של אהרון הכהן, ורק אז האמינו שהקב"ה לקח את נשמתו.

מיד לאחר פטירת אהרון נאמר:

לכן הזכירה התורה את תאריך פטירתו של אהרון, ללמדנו שמיד כאשר נכנס חודש אב, מוטל עלינו לרדוף שלום ולאהוב שלום, לשמוח במעלות ובהצלחות חברינו, ועל ידי כך נזכה שתתרבה השמחה בחודש זה בגאולה השלימה.

בחז"ל (ילקו"ש רמז תשפז) מתוארת פטירתו של אהרון:

משה רבינו ליווה את אהרון הכהן ואת אלעזר בנו, וכיון שהגיעו להר ההר, נפתח ההר כמערה והם נכנסו, וראו נר דלוק ומיטה מוצעת, משה פשט את בגדי אהרון והלבישם לאלעזר בנו, ובכך התמנה אלעזר לכהן גדול, ואהרון שכב על המיטה ואמר "שמע ישראל", והקב"ה כביכול, נשקו ונטל

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

"וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי" (במדבר כא, א).

עם ישראל היו בתוך ענני כבוד, הגויים לא יכלו לראותם, אם כן כיצד שמע הכנעני?

רש"י מבאר: "שמע שמת אהרון ונסתלקו ענני כבוד". עם פטירתו של אהרון הסתלק הענן שסוכך על עם ישראל, ונתגלו ישראל על ידי פטירתו. וכשנפטרה מרים נסתלקה הבאר.

משה רבינו התפלל לקב"ה, והועילה תפילתו וחזרו ענני הכבוד ובארה של

מרים, נמצא שבזכות משה זכו לכל העניינים.

באיזו זכות זכה שעל ידו קיבלו גם את המן גם את ענני הכבוד וגם את בארה של מרים?

בזכות אמונתו האיתנה!

האות א' היא הראשונה - מי שיש לו מעל הכל אמונה, זוכה להמשיך לאות ב' - ברכה. על ידי האמונה זוכה האדם לשפע ברכות.

הילולת האר"י

קטע זוהר, ולא עלה בידו להבינו. הדבר הסב לו עוגמת נפש עצומה, עד שלבסוף, בלית ברירה, החליט לגשת לרבינו האר"י, ולחלות את פניו למען יאיר לו את הדברים.

להשתוממותו, השיב האר"י ברגע כמימרא כי על קטע זוהר זה ישנם שבעה פירושים.

האר"י התחיל לפרשם, עד שסיים את ששת הפירושים הראשונים העומדים כנגד ששת ימי המעשה, בעוד רבי חיים עומד נרעש כנגד האור הגנוז המתגלה לעיניו.

כשהגיע לפירוש השביעי, השקול כנגד השבת, הודיע האר"י כי אין ברשותו לגלות פירוש זה.

רבי חיים נפרד מהאר"י בצער ובבכיה, והתחנן לפני ה' יתברך שיזכהו לרדת לסוד הפירוש השביעי. ואכן תפילתו נענתה. כעבור זמן קצר זמנו האר"י ואמר לו:

בשבוע הבעל"ט, בתאריך ה' באב, יחול יום פטירתו של גדול חכמי הקבלה, 'עיר וְקְדִישׁ מִן שְׁמֵיָא נְחַת' (דניאל ד, ט) - רבינו יצחק לוריא אשכנזי זצוק"ל - האר"י הקדוש.

משמים גילו לו כי נשלח לעולם הזה כדי להנחיל את חכמת הקבלה לתלמידו, שר בית הזוהר רבי חיים ויטאל זצ"ל.

לשם כך נותרו לו כעשרים חודשי חיים, שבהם עליו להקנות את תורתו לתלמידו.

באותו זמן האר"י, שהיה בן שלושים ושש שנה, עלה ממצרים לצפת. במקביל הגיע רבי חיים ויטאל מדמשק לצפת.

רבי חיים לא הכיר את רוב חכמתו של האר"י בתורת הסוד. על כן לא התפנה כדי ללמוד ממנו ולהתבשם מתורתו.

באחד הימים שקד רבי חיים על

השכימה קום, ובעוד הרחובות ריקים מאדם הגיעה לביתו של אותו פלוני לקחת ממנו את המכתב.

לרוע מזלה עבר שם אחד מנכבדי העיר, שלא ראה בעין חיובית את ביקורה של אותה אישה בביתו של אותו פלוני בשעת בוקר כל כך מוקדמת, ובפרט לנוכח העובדה שידע שבעלה אינו שוהה בארץ.

הוא מיהר לכנס אספה דחופה, בה הכפיש את שמה של אותה אישה צנועה, וביקש לקנוס אותה ולבזותה ברבים, למרות שבאמת כוונתה הייתה לשם שמים.

למזלה הטוב, הייתה לה סיעתא דשמיא מיוחדת. האר"י הקדוש נחלץ להגנתה, וסיפר על מניעה הטהורים. בכך הצילה מכל מה שיכול היה, חלילה, להיגרם לה על ידי אותו נכבד הקהל שביקש לחרוץ את גורלה מבלי לברר דברים. לאשורם.

האר"י הקדוש היה 'קורא' מעל מצח

"דע לך כי קצבו לי משמים כעשרים חודשי חיים, שבהם עלי להשכילך ברזי תורת הנסתר".

כאשר החל האר"י לפרש בפני רבי חיים את הפירוש השביעי, לא עמד תלמידו על עומק העניין. כיון שכך, הובילו האר"י לימה של טבריה, והשקוה מים זכים מבארה של מרים, ומאז, עלה בידי רבי חיים ויטאל להשיג את כל הרזים הטמירים שנתגלו בפניו מאת האר"י הקדוש.

בזמן האר"י הקדוש הייתה אישה צנועה וחסודה שבעלה נסע לחו"ל לצורך עניין מסוים.

הוא שלח לה מכתב על ידי פלוני, בו גולל בפניה מהנעשה והנשמע עימו. אותו פלוני הודיע לה שהיא יכולה לבוא ולקחת את המכתב מביתו.

האישה, שלא הייתה רגילה לצאת ולהסתובב ברחובות בשעות היום, וקיימה בעצמה מקרא שכתוב (תהלים מה, יד): "כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶכֶת פְּנִימָה",

רבים, יראים ושלמים, שהלכו אליו
בכוונה תחילה, כדי שיזרה להם את
התיקון הדרוש לנשמתם.

בימינו מן הסתם היו מפחדים ללכת
אליו, אבל אותם צדיקים שניסו
לתקן כל מה שאפשר, רצו לדעת
שמא יש בידם עוון שאינם מודעים
לו, ולכן היו הולכים לאר"י הקדוש.

באחד הימים בא אליו רבי משה
גלנטי זצ"ל, גאון וצדיק, ראש ישיבה
וראש בית דין, שהתפרנס ממפעל
בגדים שבו העסיק עובדים רבים.
ביקש רבי משה מן האר"י שיתבונן
במצחו, ויזרה לו מה עליו לתקן.

אמר לו האר"י: "רואה אני על מצחך
את האות ג', שמא עוון גזל יש
בידך?".

האדם העומד לפניו את כל העוונות
שעשה, ומורה לו דרך תשובה.

לדוגמא: כשהיה רואה על המצח
את האות ב', היה אומר כי אותו
אדם בייש את חברו ברבים, שזהו
עוון הדומה לרציחה (בבא מציעא נח
ע"ב).

אירע שעבר לפניו אדם, ומפחד
ובושה הוריד את כובעו על מצחו,
כדי שהאר"י לא יוכל לפרט את
חטאיו.

ראה אותו האר"י ואמר לו: "וכי
סבור אתה שכובע יוכל להסתיר את
עוונותיך? גם עם הכובע אני רואה
כל מה שעשית", והתחיל לפרט
בפניו את חטאיו...

בניגוד לאותו אדם, היו אנשים

ולקחתי את הכסף..."

כשחזר רבי משה גלנטי אל האר"י הקדוש, קיבלו הרב בשמחה, והודיעו כי פניו מאירות, לאחר שעוון הגזל סר ממנו.

מסופר על, 'משה הדרשן בעמיו' - האלשיך הקדוש, שביקש מרבו האר"י הקדוש שילמדו חכמת הקבלה.

ככל שניסה האר"י לומר לו שאין הוא צריך לעסוק בכך, בכה לפניו האלשיך באומרו, שהוא רוצה בכל עוז ללמוד חוכמת הנסתר, כמו שאר תלמידי האר"י.

אמר לו האר"י: "תמתין לנו ביום שישי כאשר אנו הולכים לעסוק בתורת הנסתר, ואז תצטרף אלינו".

האלשיך המתין להם, אך לא הבחין בלכתם, ורק כאשר שבו מהלימוד ראה אותם.

אמר לו האר"י הקדוש: "מן השמים מנעו ממך לראותנו בלכתנו, כי לא

נבהל רבי משה גלנטי, והתיישב על הארץ כאבל וכמנודה. גזל בידו? היאך?! אולי המפעל שבבעלותו לא שילם משכורות לכולם??

מיהר למפעל, כינס את כל העובדים, הניח כסף על השולחן ואמר: "אם יש כאן אחד שחושב שלא קיבל את כל הכסף המגיע לו על פי דין, מבקש אני בכל לשון של בקשה שיבוא ויקח אותו!".

אף פועל לא קם. כולם קיבלו את משכורותיהם בזמן. לא הייתה להם שום טענה. לפתע ניגשה אל השולחן עובדת אחת, אלמנה, ואספה ממנו כמה מטבעות.

שאלה הרב: "האם לא קיבלת את הכסף המגיע לך כמו כל העובדים?" "קיבלתי", השיבה, "אך לא בשלימות. אני טוויית חוטים דקים, שזו עבודה קשה יותר, ושולמה לי בטעות משכורת על טוויית חוטים עבים. הפער עומד על כסף קטן ולא חשבתי לדרוש אותו, אך כעת, כיון שהרב הפציר בנו כל כך, קמתי

החל אותו חוטא לצחוק, לקח כוס יין נסך ושתה אותו באומר: "לחיי רבי יצחק לוריא! רוצה אני לראות אם הוא יודע כל מה שעשיתי".

"על כך צחקתי" - סיים האר"י את סיפורו לתלמידיו - "ביודעי כי כאשר יגיע לצפת, שוב לא ידבר כדברים האלה".

ואכן כפי שאמר האר"י כך היה. אותו יהודי ששמע על האר"י היושב בצפת, החליט לנסוע באוניה מאיטליה ולהגיע לארץ ישראל לראותו.

כאשר הגיע לצפת, שם פעמיו לבית המדרש של האר"י.

כאשר ראוהו תלמידי האר"י והבחינו על פי מלבושו שהגיע מאיטליה, אמרו לו:

"אתה זה שישבת במסעדה של גויים, אכלת נבלות וטרפות ושיתית יין נסך?". שאל אותם: "מהיכן אתם יודעים זאת?" השיבו לו: "רבינו סיפר לנו כל זאת באמצע השיעור, וצחק צחוק גדול".

באת לעולם לעסוק בתורת הנסתר. אך אם תעסוק בתחום שלשמו נוצרת תתעלה, ותעלה אחרים איתך"...

פעם מסר האר"י ז"ל שיעור לתלמידיו, ובאמצע השיעור החל לצחוק.

שאלוהו תלמידיו: "על מה ולמה צחק רבינו?".

סיפר להם האר"י, כי באמצע הדברים ראה לפתע לנגד עיניו יהודי היושב במסעדת פיגולים מעבר לים באיטליה, ומטמא גופו בנבלות וטרפות.

והנה נכנס לשם יהודי אחר והחל להוכיח אותו, הכיצד הוא מטמא את גופו, והרי כל מה שהוא עושה נכתב לעולמי עד. הוסיף ואמר: "הנה יש יהודי היושב בצפת, ושמו רבי יצחק לוריא אשכנזי, והוא יודע בדיוק כל מה שעשית מיום שנבראת ועד היום".

נאלץ להודות כי אכן חטא.

אמר לו האר"י: "דע לך, כי תהיה בגיהנום עם אותה נוכרית לעולמי עד! שכן עבירה זו קשורה בו ככלב (סוטה ג ע"ב)!"

החל היהודי הלה לבכות ואמר לאר"י הקדוש כי הוא מוכן לקבל על עצמו כל עונש, ובלבד שיתכפר לו חטאו.

אמר לו האר"י: "עליך לקבל ארבע מיתות בית דין, ורק בכך תוכל לכפר על החטא."

הסכים היהודי לעונש הנורא, והאר"י אמר לו כי תחילה יקבל על עצמו שריפה כדין הגמרא. כיצד היו מבצעים עונש שריפה? היו לוקחים עופרת, מתיכים אותה, ויוצקים אותה לפיו של הנדון.

כאשר הגיע האר"י וראה את החוטא הזה, החל להוכיחו על כל מעשיו שעשה מילדותו. הוא גילה לו כי בהיותו ילד, כאשר היה עדין לגדולות, הוא נכנס פעם לביתו של שכן גוי, ואכל מאכל טריפה. ומאז חלחל בו המאכל האסור כארס של עכנאי, עד שדרדר אותו לשאול תחתיות - "אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמטם" (יומא לט ע"א), והנה הוא חוטא ופושע.

המשיך האר"י להוכיחו על כל פשעיו ולבסוף אמר לו: על כל חטאיך עוד יכול אתה לשוב בתשובה, אבל על זה שנטמאת עם נוכרית, אין לך כפרה אלא מיתה.

ניסה הלה להכחיש את הדבר מחמת הבושה, אבל האר"י הראה לו החטא באופן מוחשי, עד שהלה

דבש...

היהודי הנדהם שאל את האר"י: "היכן העופרת הרותחת?" אמר לו האר"י: "כיון שקיבלת על עצמך ארבע מיתות בית דין, מחשבה טובה מצרפה הקב"ה למעשה, ותשובתך התקבלה במרום".

אותו יהודי שהיה עשיר מופלג, החל מאז לשמור תורה ומצוות. הוא תרם מכספו להקמת בתי הכנסיות הגדולים בצפת של מרן הבית יוסף והאר"י, והחזיק את תלמידי החכמים והישיבות הקדושות.

הסכים היהודי לעונש הנורא הזה. ואכן לקחו עופרת, התיכו אותה, ואז אמר האר"י לאותו חוטא שיתוודה בקול גדול ויקרא קריאת שמע.

לאחר מכן יצקו את העופרת הרותחת לתוך גרונו. הלה אכן התודה בבכי נורא, קרא קריאת שמע, לאחר מכן ברך ברכת "שהכל נהיה בדברו" - כפי שידוע על צדיקים שקודם מותם ברכו ברכה זו - ואז פתח את פיו, ממתין לעופרת שתכנס לגרונו ותשרוף אותו...

והנה פתאום, במקום עופרת רותחת, יצק האר"י לתוך גרונו מי

דרגות עליונות - בזכות השמחה!

רשות לגלות - הוא מפני שהתאמן לקיים את כל מצוות ה' מתוך שמחה, וכיון שהתאמן בכך - השרה עליו ה' יתברך את שכירתו, שהרי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצווה (שבת לע"ב).

בספר חרדים (הקדמה למצוות סק"ד) כתב שרבינו האר"י הקדוש אמר לתלמידו רבי חיים ויטאל זצ"ל, שכל מה שזכה לקירבת אלוקים גדולה מאוד ולגילוי סודות התורה, שאפילו תנאים ואמוראים לא קיבלו

בורא עולם נתן לו את האפשרות להשתעשע איתו, ופקודי ה' ישרים משמחי לב! אדם שקיבל זכות כבירה כזו, איך יתכן שירגישי שהמניע ללמוד אצלו הוא פחד מהעונש!?

כך גם לגבי שמירת שבת או הנחת תפילין. לא צריך לקיים משום שמפחדים מעונש, אלא מתוך שמחה עצומה על הזכות המיוחדת שנפלה בחלקנו, להיות בניו של מלך! מרזאי פני המלך, מלך העולם!

האר"י הקדוש החדיר בתלמידיו רבות את עניין השמחה בקיום המצווה.

פעם אמר להם: כל שבעת הרועים של עם ישראל - אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרון, יוסף ודוד יבואו להתפלל עימנו.

בעליה לתורה אקרא להם שיעלו לתורה 'יעמוד אהרון הכהן... יעמוד משה רבינו... וכן כולם, ואתם

האר"י הקדוש ז"ל, אשר זכה למעמד כביר ונורא כשגילה את כל סודות הקבלה העמוקים מן הים - העיד על עצמו במפורש, שכל מה שזכה הוא מפני ששמח שמחה גדולה כל כך מכל מצווה שקיים, עד שאין כל חללו של עולם מכיל אותה!

ללמדנו, כי רק בהשתדלות לקיים כל מצווה ומצווה מתוך שמחה גדולה, אפשר לזכות לדברים גדולים, וכי קיום המצוות בשמחה, הוא זה שמעלה את האדם ומרומם אותו! ועל ידי כך נותן לו הקב"ה מעלות גדולות ועצומות.

אתה לומד תורה? - עשה זאת בשמחה! אל תחשוב: 'מה אעשה? אני חייב ללמוד... אם לא אלמד ואתבטל אקבל עונש...'

וכי בגלל עונש לומדים? או מפני שהקב"ה נתן לנו את הזכות להיות בניו מרזאי פני המלך ראשונה במלכות?! הלא אדם שזוכה ללמוד את תורתו של בורא עולם, זוכה שהשכינה הקדושה כנגדו!

אותם: מה הוא עושה...?

אך ברגע שבו צחקו, נעלמו כל שבעת הרועים כלא היו, לא נשאר אף אחד.

נחרד האר"י הקדוש ואמר להם: לא הייתם זכאים לראות את המראה הזה!

הלא תדעו, כי דוד המלך עבד את ה' בשמחה עצומה - הלא הוא שאמר לנו: "עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ לְפָנָיו בְּרִנָּה" (תהלים ק, ב). כל רואיו היו משתוממים משמחתו העצומה בקיום המצוות! כשצחקתם והרגשתם שהדבר משונה, מיד הסתלקו כולם, כי הראיתם שאינכם שייכים למדרגה הזו.

מי שרוצה לזכות בכל הברכות של התורה, יעשה את הכל מתוך שמחה, ובכך יזכה!

תוכלו לראות אותם כמו עיניכם. אך ראו הוזהרתם - הישמרו לכם פן תחייכו למראם! אפילו אם יעשו דברים שאינם מובנים לכם, אל תצחקו. שכן גם אם רק אחד מכם יצחק בליבו - הם ייעלמו מיד!

התמלאו התלמידים חיל ורעדה, והחלו להתפלל. כשהגיעו לקריאת התורה, עמד האר"י הקדוש ואמר: 'יעלה אהרון הכהן ראשון'. פתאום ראו כהן שעולה לתורה. 'יעלה משה רבינו הלוי', והנה לפניהם לוי שעולה לתורה. כך ראו כמו עיניהם את שבעת רועי ישראל עולים לתורה בזה אחר זה.

לאחר מכן הגיע יוסף הצדיק בפאר והדר, ולבסוף - דוד המלך. הביטו, והנה הם רואים אותו. אדמוני, צעיר כנער, עומד ומפזז ומרקד ריקודים ממש. התנועות שעשה הצחיקו

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02 - 5000455 פקס: 02 - 5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחה

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה